

Sygn. akt I ACz 1750/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościołek

Sędziowie: SSA Józef Wąsik (spr.)

SSA Zbigniew Ducki

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa C. S.

przeciwko (...) sp. z o.o. w M.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 8 kwietnia 2015 r., sygn. akt VII GC 39/14

w przedmiocie odrzucenia apelacji

postanawia:

1. **oddalić zażalenie,**

2. **zasądzić od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

SSA Zbigniew Ducki SSA Wojciech Kościołek SSA Józef Wąsik

Sygn. akt I ACz 1750/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Kielcach odrzucił apelację strony pozwanej od wyroku tego Sądu z dnia 26 listopada 2014 r.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji podał, że postanowieniem z dnia 17 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 7 stycznia 2015 r. o odmowie zwolnienia go od kosztów sądowych w związku z wniesioną apelacją od wyroku. Pełnomocnik pozwanego otrzymał to postanowienie w dniu 25 marca 2015 r., a zatem stosownie do art. 112 pkt 3 u.k.s.c., termin do opłacenia apelacji biegł dla strony pozwanej reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika od tej daty, a strona pozwana winna była uiścić opłatę stosunkową od apelacji do dnia 1 kwietnia 2015 r., czego jednak nie uczyniła.

Nadto postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Kielcach na podstawie art. 107 u.k.s.c. odrzucił ponowny wniosek pozwanej o zwolnienie od opłaty od apelacji wniesiony w dniu 1 kwietnia 2015 r.

Strona pozwana wywiodła zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji w całości. Żaląca zarzuciła zaskarżonemu rozstrzygnięciu:

- naruszenie art. 370 k.p.c. poprzez odrzucenie apelacji pozwanej, podczas gdy został złożony prawidłowy i zasadny wniosek o zwolnienie od opłaty od apelacji,

- naruszenie art. 107 ust.1 u.k.s.c. poprzez odrzucenie wniosku pozwanej o zwolnienie od opłaty od apelacji, co skutkowało odrzuceniem apelacji, mimo iż wniosek ten zawierał nowe istotne okoliczności nierozpatrywane wcześniej przez Sąd,

- błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia przez nieuzasadnione przyjęcie, że pozwana w kolejnym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powołała się na te same okoliczności co we wniosku pierwotnym, podczas gdy sytuacja finansowa pozwanej znacznie się pogorszyła, co zostało wykazane w nowym wniosku o zwolnienie od opłaty od apelacji.

Wobec powyższego żaląca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przekazanie apelacji pozwanej do rozpatrzenia przez Sąd drugiej instancji, zwolnienie pozwanej od kosztów postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o:

- odrzucenie zażalenia pozwanej na postanowienie z dnia 8 kwietnia 2015 r. w przedmiocie odrzucenia wniosku pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych,

- oddalenie zażalenia na postanowienie z dnia 8 kwietnia 2015 r. o odrzuceniu apelacji,

- zasądzenie od strony pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego w zakresie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż nie jest dopuszczalne wywiedzenie zażalenia bezpośrednio na rozstrzygnięcie w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Możliwość taką wyraźnie wyłącza bowiem sam ustawodawca w art. 107 ust. 2 powołanej ustawy. Zażalenie niewątpliwie przysługuje natomiast stronie na postanowienie Sądu o odrzuceniu apelacji (art. 394 § 1 k.p.c.).

W niniejszej sprawie żaląca wniosła środek odwoławczy, w którym jako zakres zaskarżenia określiła wyłącznie postanowienie w przedmiocie odrzucenia apelacji, równocześnie domagając się przez Sąd odwoławczy kontroli niezaskarżalnego postanowienia o odrzuceniu ponownego wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych. Rozpoznając zażalenie strony pozwanej Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., poddał więc kontroli instancyjnej także poprzedzające je postanowienie o odrzuceniu ponownego wniosku strony pozwanej o zwolnienie od opłaty od apelacji, w razie bowiem uznania, iż wniosek ten winien zostać rozpoznany przez Sąd pierwszej instancji merytorycznie, odrzucenie apelacji z powodu braku jej opłacenia w terminie uznać należałoby za przedwczesne (por. postanowienie SN z dnia 28 lutego 2013 r., III CZ 8/13).

Weryfikując zasadność odrzucenia apelacji Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania o prawidłowości postanowienia o odrzuceniu ponownego wniosku strony pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. Na wstępie podkreślić należy, iż wykładnia literalna art. 107 u.k.s.c. daje podstawę do wnioskowania, że strona może się domagać ponownie zwolnienia od kosztów sądowych, po oddaleniu jej poprzedniego wniosku w tym przedmiocie, jeżeli powołuje się na nowe lub inne okoliczności niż te, którymi uzasadniała pierwotny wniosek. Trudno jednak akceptować pogląd, że każda zmiana okoliczności, mająca wpływ na sytuację materialną wnoszącego o zwolnienie od kosztów sądowych, wyklucza stosowanie tego przepisu. Skutkować by to mogło w łatwy sposób wyeliminowaniem tego przepisu z praktycznego zastosowania. Każda zmiana statusu majątkowego strony mogłaby bowiem oznaczać, że ponowny

wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty jest na innych okolicznościach faktycznych niż te, które były brane pod uwagę przy rozpoznawaniu poprzedniego wniosku. Przyjąć zatem należy, że chodzi tu o zmiany istotne, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2009 r., sygn. akt V CZ 4/09). Mając powyższe na względzie, uznać należało, że w rozpoznawanej sprawie nie jest możliwe przyjęcie, iż wniosek strony pozwanej z dnia 1 kwietnia 2015 r. oparty został na innych okolicznościach faktycznych niż te powołane już przez żalącą we wniosku z dnia 30 marca 2015 r. W obu powyższych wnioskach strona pozwana analogicznie wskazała bowiem, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Już w pierwszym wniosku żaląca zaznaczyła przy tym, iż wystąpiła z powództwem przeciwko Gminie D., jak również przeciwko (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej (k. 526, 572 w aktach sprawy). Nadto załączone przez pozwaną do ponownego wniosku dokumenty, to jest rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz bilans na dzień 31 grudnia 2014 r. także zostały już wcześniej przedłożone przez żalącą na etapie badania zasadności odmowy jej zwolnienia od kosztów sądowych przez Sąd Okręgowy w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Apelacyjnym (k. 551-553, 574-576). Dokumenty te poddano już zatem merytorycznej weryfikacji. Odnosząc się z kolei do załączonego przez stronę pozwaną do niniejszego zażalenia bilansu na dzień 31 marca 2015 r. oraz rachunku zysków i strat na dzień 31 marca 2015 r. (k. 605-607) należy stwierdzić, iż zestawienie danych zawartych w tych dokumentach z danymi zawartymi w rachunku zysków i strat oraz bilansie spółki za rok 2014 także nie wskazuje - wbrew ogólnikowemu twierdzeniu żalącej w tym zakresie - aby sytuacja majątkowa pozwanej spółki w rzeczywistości ulec miała w tym czasie istotnemu pogorszeniu. W takich okolicznościach samo tylko powielenie przez pozwaną twierdzenia o jej ciężkiej sytuacji finansowej oraz wskazanie, iż wytoczyła ona dalsze procesy przeciw swym dłużnikom spółki, nie mogło w przekonaniu Sądu Apelacyjnego oznaczać, że są to okoliczności nowe w ujęciu art. 107 ust. 2 u.k.s.c.

W konsekwencji - wobec odrzucenia ponownego wniosku pozwanej spółki o zwolnienie od opłaty od apelacji - Sąd Okręgowy prawidłowo odrzucił apelację pozwanej jako nieopłaconą, wobec czego Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanej.

Na koszty postępowania zażaleniowego, zostały złożone koszty zastępstwa prawnego - stosownie do § 6 pkt 6 w zw. z § 12 pkt 2 ppkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490, j.t.) w wysokości 3.600 zł.

SSA Zbigniew Ducki SSA Wojciech Kościółek SSA Józef Wąsik